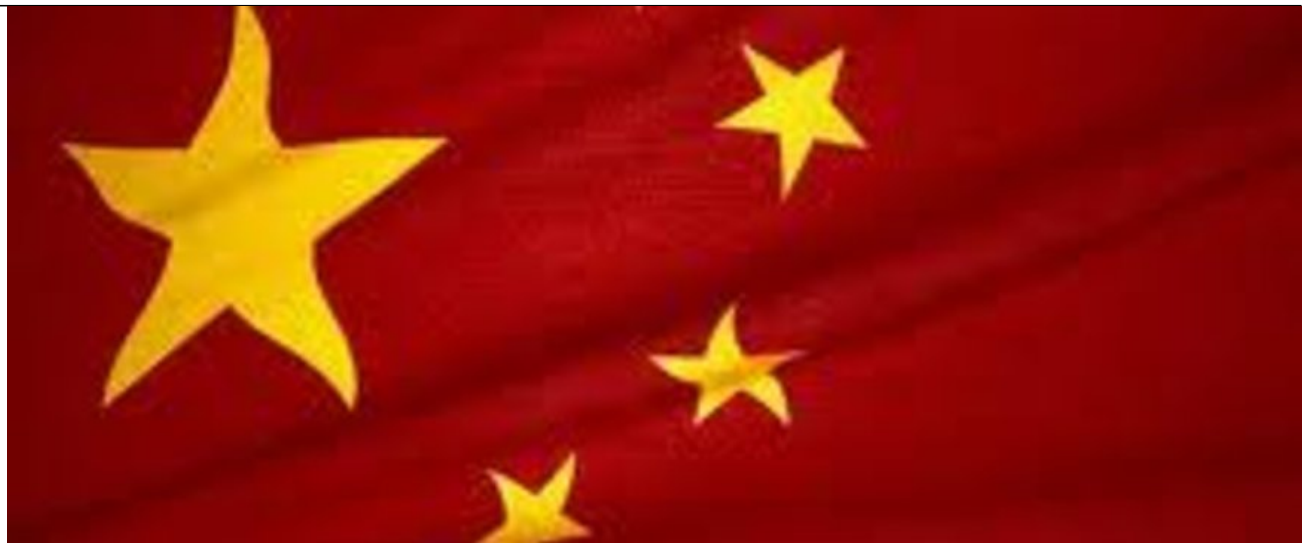

Antidogma - Kína mint az új világrend letéteményese

2011 november 15. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Engels már a XIX. század végén megjósolta, hogy „amint a kínai konkurencia nagy lépték?vé válik, gyorsan a legvégs? következményeibe fogja taszítani a dolgokat, és így Kína meghódítása a kapitalizmus által egyúttal jelet ad a kapitalizmus összeomlására Európában és Amerikában”.

Alig egy évszázaddal kés?bb kezd beteljesülni a „tudományos szocializmus” egyik apostolának a jóslata. Kína növekedési potenciálja ugyanis szinte felfoghatatlan.

Több mint 800 millió kínai még falusi körzetekben lakik, türelmetlenül várva, hogy a gazdasági csodából profitálhasson, miközben az egyetemeken és kutatóintézetekben mérnökök százezrei fejlesztik a jöv? technológiáit a világ iparának uralására készülve.

Az ipari és a világra nyitott Kína 1979-ben született meg, amikor Teng Hsziao-ping felszabadította az alkotó energiákat. Mindennek alig harminc éve. Kína tehát egy történelmi paradoxont képvisel, hiszen egyszerre ötezer éves matuzsálem és harmincas ifjonc. Civilizációs szinten egy óriáscsecsem?, akinek a feln?ttkori tulajdonságairól halvány fogalmunk sincs. Míg a nyugati civilizációknak meg kell halniuk, hogy az utódaik megszülessenek, Kína majdnem mozdulatlan maradt két évezreden át, túlélve önmagát és a küls? agressziókat egyaránt. Majdnem 1,4 milliárdos lakosságával nemcsak a világ legnépesebb országa, hanem egyike a leghomogénebbeknek is, mivel népessége 92 százalékát egyetlen etnikum, a han alkotja.

Önmagát a világ központjának tekintve, amelyet barbárok vesznek körül, a hanok Kínája sohasem volt expanzionista, majd elszenvedte a „szégyen évszázadát”, amelynek során elfoglalta, szétszedte, megalázta és kihasználta a Nyugat és Ázsia összes imperialista hatalma: Nagy-Britannia, Franciaország, Németország, Oroszország, az Egyesült Államok és Japán. Ezt a leckét Kína sohasem fogja elfelejteni, mégsem katonai, sokkal inkább technológiai revánsra törekszik, és ehhez minden aduja megvan.

A jelenlegi Kína nem a semmib?l bukkant fel, hiszen többek között a puskapor és a mágneses tájoló, a papír és a nyomda, a kormánykerék és az irányt?, az eserny? és a talicska feltalálója. Évszázadokkal a Nyugat el?tt egy csomó olyan technikát fejlesztett ki, amelyen a modern világ alapul. Egészen elképeszt? fejl?dési potenciáljára jellemz?, hogy bár jelenleg a GDP-je még csak alig negyede az Egyesült Államokénak, és ezzel a világ második gazdasági hatalma, az el?rejelzések szerint 15-20 éven belül megfordul a sorrend. Tavaly 12 százalékkal 535 ezerre n?tt a kínai milliomosok száma egy olyan országban, ahol a gazdasági növekedés szintje átlagosan 10 százalék évente, és így lehet?vé vált több százmillió ember kiemelése a szegénységb?l.

A világ vezet? mez?gazdaságaként Kína adta tavaly a rizs- és pamuttermelés egyharmadát, a kukorica egyötödét, a takarmány 15 százalékát, és a világ sertésállományának a fele is itt található. Kína a textil, az informatika és a játékok országa, ezekkel a termékeivel elárasztja a világpiacot, de az országútjain még csak 40 millió gépkocsi közlekedik, ugyanannyi, mint a hatvanmilliós Franciaországban, és hatszor kevesebb, mint a háromszáz milliós Egyesült Államokban.

A kínai kormány kiemelt fontosságot tulajdonít a megújuló energiaforrások fejlesztésének. Két éve az ország beindította a világ legnagyobb projektjét 6000 széler?m? telepítésére. A cél: 30 ezer megawatt áram termelése 2020-ra. Ily módon Kína az energiaszükséglete 15 százalékát széler?vel szándékozik biztosítani, a jelenlegi 7 százalék helyett.

Az országban zajló alapvet? változásokat talán legjobban a számítógépek elterjedése jellemzi, amelyekb?l 2010-ben 432 milliót számláltak, csaknem kétszer annyit, mint az USA-ban, és havonta 8 millióval növekszik a computerhasználók száma.

Kína néhány év alatt a kézm?ipari termékek els? számú gyártójává vált, miközben a t?zsdei piaca nagyobb mint Japáné és Európáé, a múlt évben 2846 milliárd eurós forgalommal. A jelenkori kínai géniusz jelképének azonban talán mégis a világ legnagyobb gátja számít: a Jangce folyón lév?, mintegy száz méter magas Három Torok vízer?m? csaknem két és fél kilométeres, és kb. 84 milliárd kW áramot termel évente.

Kína világgazdasági pozíciójának a meger?södése egyszerre vált ki csodálatot és félelmet. A kutatás-fejlesztési beruházások növekedési szintje Kínában egészen elképeszt?, jelenleg volumenében a harmadik helyet foglalja el a világon, az USA és Japán után. Húszmillió egyetemistájával (2004) ugyanannyi diákot képez, mint az USA és az EU együttesen, amelyeknek azonban jóval alacsonyabb a növekedési rátájuk. 1999-ben még a 10. helyet foglalta el a tudományos publikációk világranglistáján, 2004-ben már az ötödiket, 2010-ben pedig a másodikat. Tudományos szenzációnak számított, amikor nemrég kínai kutatók bejelentették, hogy kidolgoztak egy eljárást a használt nukleáris f?t?anyag tisztítására, amely lehet?vé teszi annak újrahasznosítását hatvanszor hatékonyabban, mint a korábbi technika. Ezzel Kína belépett a nukleáris f?t?anyag teljes ciklusát uraló országok exkluzív klubjába, ugyanakkor 30 évszázadra biztosítottnak látja az urániumszükségletét, 2035-ig pedig energiatermelésének

egynegyedét atomenergiából szándékozik fedezni (szemben a jelenlegi 2,5 százalékos aránnyal).

Sokáig az Egyesült Államok tekintette magát a világ közepének, európai vazallusaitól követve, mígnem a Pew közvélemény-kutató központ 2011. január 12-én közzétette szokásos évi felmérése legutóbbi változatát. Arra a kérdésre, hogy „melyik a világ vezet? gazdasági hatalma”, a megkérdezett amerikaiak 47 százaléka Kínát jelölte meg, és csak 31 százalékuk a saját országát! A 2008-as pénzügyi összeomlás el?tt még 41-30 volt az arány az USA javára. Kína világels?sége persze még a jöv? zenéje, és az USA-val való ?rségváltásra az el?rejelzések szerint kb. két évtized múlva kerülhet sor, de a trend világosan látszik, és ezt már maguk az amerikaiak is érzik.

Noha egy alig kétszáz éves, szedett-vedett politikai konglomerátum néhány évtizedre elbitorolta, a primátus végül visszaszáll arra, akit megillet: az ismert történelem egyik leg?sibb, legalább ötezer éve folyamatosan létez?, homogén civilizációjára. És így majd a világ rendje helyreáll.

Gazdag István, demokrata.hu

Ajánló